

Vårdintyg – ansvar och roller

Vid situation som innebär fara för liv och hälsa ring 112. Observera att polisen bara kan ingripa om det är en pågående hotsituation. I övrigt behövs handräckningsbegäran från läkare. Om möjligt bör vårdintygsbedömningen göras av den läkare som har behandlingsansvar för patienten. I övrigt fördelar sig ansvaret enligt nedan.

Psykiatrins ansvar

Psykiatrin svarar i huvudsak för vårdintygsbedömningar av inom psykiatrin aktuella patienter under kontorstid. Med aktuella patienter avses de som haft kontakt med vuxenpsykiatrin de senaste 18 månaderna. Undantag från tidsgränsen kan göras för långvarigt sjuka personer som endast haft kontakt med psykiatrin.

Då patienten är bosatt utanför Uppsala kommun kan primärvården på respektive ort bistå med vårdintyg även när det gäller psykiatrins patienter, detta gäller framför allt äldrepsykiatrins patienter.

Primärvårdens ansvar

Vid bedömning av patient som inte är känd av psykiatrin görs bedömning i första hand av primärvårdens läkare. Bedömningen görs av den vårdcentral där patienten är listad. Under jourtid ansvarar jourhavande distriktsläkare/beredskapsjour för vårdintygsbedömningar som sker i patientens bostad eller på annan plats utanför sjukhuset.

Beredskapsjouren nås via 1177 eller 112.

Primärvårdens läkare ska personligen rapportera över ärendet direkt till psykiatrins bakjour, som kan nås via psykiatriska akutmottagningens interna telefonnummer 018-611 23 74 eller 018-611 22 34 (observera att dessa telefonnummer är interna och ej ska lämnas ut till patienter).

Det går också att söka psykiatrins bakjour via Landstingets växel 018-611 00 00.

Ansvar inom somatiska vården Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping

Intagningsförfarandet för tvångsvård kräver en bedömning av två läkare, en legitimerad som utfärdar vårdintyget och en specialist i psykiatri som fattar intagningsbeslut, det är därför olämpligt att psykiatrikonsulten utfärdar vårdintyg. Det åligger ansvarig läkare på den avdelning eller mottagning där patienten vistas att skriva vårdintyget.

Psykiatrikonsulten kan ta intagningsbeslut på somatisk avdelning om patientens somatiska vårdbehov överväger. Överförs patienten till tvångsvård kommer patienten formellt att bli skriven på en psykiatrisk vårdavdelning även om patienten vårdas på somatisk avdelning. Överläkare på den psykiatriska vårdavdelning där patienten är inskriven är ansvarig för tvångsvården och är skyldig att följa upp den.

På Lasarettet i Enköping kan inte intagningsbeslut fattas på avdelning utan patienten behöver överföras till Akademiska sjukhuset för ett intagningsbeslut.

Psykiatriska akutenheten kan ge stöd och råd

- Psykiatrins akutverksamhet är öppen dygnet runt. Avsikten är att övrig personal, primärjour och bakjour kan kontaktas för telefonkonsultation i akuta lägen dygnet runt för primärvård och övrig verksamhet vid Akademiska sjukhuset.
- Mobila teamet är integrerat i jourverksamheten och arbetar mellan kl.15.00 och 23.00. Teamets huvudsakliga syfte är suicidprevention. Mobila teamet arbetar på uppdrag av psykiatriska akutenheten och används framför allt för hembesök. Teamet kan även vara behjälpligt när beredskapsläkare gör vårdintygsbedömning i patientens hem.
- Psykiatriska akutenheten kan bland annat vara behjälplig med att faxa polishandräckning/handräckningsbegäran till polisen.

Telefonnummer till psykiatriska akutenheten:

018-611 22 34, 611 23 74 (interna nummer endast för vårdpersonal) eller

018-611 25 00 (telefonrådgivning för patienter).

Dokumentation

Socialstyrelsens blankett ska användas. Blanketten finns i Cosmic eller hämtas från Socialstyrelsens hemsida (socialstyrelsen.se/blanketter).

Vårdintyget ska alltid, så långt det är möjligt, innehålla uppgift om somatiskt status. Det är av stor betydelse för säker vård att tecken på eventuell somatisk ohälsa tydligt framkommer i det akuta skedet.

Signerad elektronisk blankett gäller i den akuta situationen som underskrivet dokument.

Underskriven originalblankett med exakt samma lydelse som den elektroniska, signerade versionen ska skickas in till psykiatrin snarast möjligt, det krävs vid omprövning av tvångsvården hos Förvaltningsrätten. Endast **EN** version av vårdintyget får existera, dvs inskannad pappersversion **eller** elektronisk signerad version med pappersutskrift.

Dokumenthistorik

2018-08-01 Granskad av Maria Holstad Högberg, sektionschef psykiatri, Sofia Christopoulou, sektionschef psykiatri, Tobias Eriksson chefsöverläkare psykiatri och redaktionellt uppdaterad av Barbro Nordström, chefsläkare primärvården.

2021-04 Granskad av Inge Bruce

2022-05-05 Komplettering gällande Lasarettet i Enköping. Telefonnummer kontrollerade.